

DIVADELNÍ TŘEBÍČ

4

ZPRAVODAJ I. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO TRADIČNÍHO DIVADLA

KVĚTEN 1992

**Zeptali jsem se Jaroslava Dejla,
ředitele přehlídky**

** Pane řediteli, nejdříve nezbytné procerudální upozornění - cokoliv řeknete, může být použito proti vám. A nyní už neoficiálně - Jaroslave, jak se cítíš před závěrem přehlídky? V jakém rozpoložení se právě nacházíš?*

Tak, momentálně už je mi dobře, protože se blíží finále. Únava už spadla. Nejhorší byl samozřejmě první organizační úder prvního dne, kdy se všechno kupilo a rozjíždělo. Festival se už ale rozjel a doufám, že i dobře skončí. Je to také tím, že všichni okolo se snaží, aby vše klaplo.

** Jak vypadá tvůj den ředitele přehlídky?*

Ale to snad ne, to je, myslím, intimní záležitost. Protože jde ale o několik dní určitého napětí, člověk se prostě zkoncentruje, když ví, že musí. Ta zodpovědnost ho prostě přinutí k výkonu.

** Všechno ale nezačalo až čtvrtkem 7. května.*

Jistě, příprava přehlídky byla dlouhodobější. Je to také první větší akce svého druhu v Třebíči. Nebyla zde nikdy tradice podobných festivalů. Ale i když celá organizační příprava byla namáhavá, výsledek snad působí lehkým dojmem. Po zkušenostech z mnoha jiných přehlídek máme asi to štěstí, že v řadě představení, která jsme dosud viděli, byla většina na slušné úrovni. Na druhé straně jsme nezaznamenali žádný světový výboj, to je pravda.

** Viš už o něčem, co by se příště mohlo udělat líp?*

Je to věc interní, o tom vlastně účastník přehlídky nemá ani vědět. Nemohu také slibovat, co se vylepší, nikdo dnes neví, co bude za rok. Záleží na tom, zda všichni, kdo se jakkoli na organizaci přehlídky podílejí, budou tak vstřícní jako dnes. Kéž by sestava lidí zůstala ve složení, jaká je. Také mezi hosty je velice kvitován třeba postoj přednosta okresního úřadu, pana Müllera, který přijde i na diskusi se soubory, zkrátka žije s přehlídkou. Je oceňováno, že to tu nemáme takové škrobené, čímž samozřejmě snižují společenskou úroveň představitelů města nebo okresu. Naopak, myslím, že předpokladem je, pokud jsme se rozhodli do té Evropy opravdu jít, působit tím, že svou

autoritu získáváme ne represivní metodou, ale vstřícností, pochopením (náročností zároveň) a také troškou humoru, který je vždycky potřeba. Divadlo může a má být hlubokomyslné, ale zároveň i očistnou lázní pro člověka. A smích tomuto jeho působení jediné nahrává.

** Dnes jsi sice v roli ředitele, ale hlavně jsi sám divadelníkem. Není ti líto, že tu nehraješ se svým Dramatickým klubem?*

Je mi to moc líto, dokonce jsem dostal vynadáno od všech členů souboru. S jedním takovým zklamáním jsme se museli vyrovnat nedávno. Před časem jsme totiž začali zkoušet Romea a Julii, ale museli jsme to stopnout, protože někteří naši odchovanci, dnes studenti JAMU, nemohli být na zkoušky uvolňováni. Některé obrazy už byly hotové. Je to můj životní sen, pochopitelně, a chtěl bych ho někdy uskutečnit. Jinak zvu všechny na premiéru Mauglího, kterou máme za týden.

** Je o tobě známo, že jsi člověk systematický, který si vychovává budoucí divadelníky už od základní školy.*

Ano, člověka pak potěší, když pokračují dál, třeba i profesionálně. Nebo i ti, co se divadlu nevěnují, že přece jenom přijdou a pomohou třeba s organizací festivalu. I mezi hosteskami přehlídky najdete členky Dramatického klubu. Už když jsme o pořadatelsví přehlídky usilovali, jsem chtěl, aby byla spokojená pro lidi, kteří v podstatě stráví víkend družným způsobem. Potkají se, popovídají si. Proto jsme například nechtěli, aby byla jednotlivá představení uváděna nějakou znělkou nebo úvodním slovem. Aby to zbytečně nevyvolávalo onu atmosféru přílišné zodpovědnosti a napětí. I když jde samozřejmě o postup! Aby vše zkrátka probíhalo v normální, nestresované atmosféře. Snad se to zatím daří.

Ptala se SŠ, zaznamenal AA

MAUGLÍ JAROSLAVA DEJLA

Ředitel přehlídky Jaroslav Dejl má v těchto dnech nejvíce starostí se zdárným průběhem Divadelní Třebíče. Ale duchem už je jistě nejméně o týden napřed. V pondělí 18. května se totiž ve velkém sále trebičské budovy Fórum uskuteční premiéra hry V. Martince a J. Dejla na motivy knihy R. Kiplinga - Mauglí. Režii má také J. Dejl. Hru nastudoval s dětským divadelním souborem ze základní školy na Benešově ulici v hodinách literární dramatické výchovy. V rolích příběhu lidského mláděte, které se dostane do džungle, vystoupí žáci 7. a 8. tříd. Děvčata složila i hudbu k představení. Soubor pracuje společně i s Dramatickým klubem a KVZ Třebíč a s tímto představením pojede v červenci rovněž do Belgie.

-AA-

POROTA K PŘEDSTAVENÍM

Psal jsem už o úpické inscenaci Komedie o hvězdě dvakrát; tentokrát po třetí nepíši svou kritiku, ale shrnuji názor poroty. A opět musím začít od základní otázky - od otázky uspořádanosti, celistvosti smyslu této inscenace. Marná sláva; ten problém tu je a nelze jej obejít. Pořád se vrací, ať inscenaci nazíráte odkudkoliv a volíte jakékoliv pojmenování: rozhodující prvotní klíč o čem že to je a čím z toho vzniká celek, zůstává nejasný. Vždycky něco zůstane navíc, vždycky je něco jakoby odjinud. Či ještě jinak: pořád je tu jakási nesourodost, nespojitost, jež připomíná spíše mozaiku nápadů a jednotlivostí než pevnost uceleného řádu. Budme však spravedliví: ty nápady jsou velice často půvabné, vtipné, invenční - a stejně tak jsou dobře provedené. Ve všech složkách - herci počínaje a třeba kostýmy konče. To představení prostě má svou úroveň, má své jádro, svou přitažlivost. Ale znovu opakují: spíše přitažlivost částic než celku. Leč, přiznejme si také: že různá řešení a různé pohledy, jež inscenace nabízí, mají svou provokativnost. V tom, že se otevírají různé možnosti úvah (a asi i jevištních řešení), které rozbíjejí (nebo mohou rozbít) konvence, jež už nám vydatně působí ve sféře inscenování tzv. her lidového divadla. Což - ať už přijímáme podněty, jež úpíctí přinesli nebo ne - je věc velice pozitivní.

za porotu Jan Císař

Divadelní soubor Karel Čapek z Děčína přivedl na třebíčské jeviště odvážně československou dramatickou novinku Přemysla Bečky "Vikýř". Tento pokus o modelové drama paradoxně a nešťastně čerpá z prostředků kuchyňsko-televizní frašky. Také myšlenková osa hry zůstává zakotvena v období zaplat'bůh již minulém a proto nevyvolává v divákovi bezprostřední asociace a nevede jej k novému nebo alespoň zajímavému úhlu pohledu na svět a společnost v níž žije. Po úvodním "rozdání karet", odhalení a definování jednáčích postav autor dále pouze opakovaně a plytce varíruje téma vztahů. Chabá dramatická výstavba pochopitelně není sto unést prvek tragédie přítomný ve

druhé polovině hry a, žel, mění se pouze v nejapnou grotesku.

Zoufalá snaha režiséra povýšit kvality textu do podoby skutečného modelového dramatu selhává na četných úskalích předlohy. Ani poctivá snaha herců resuscitovat mrtvě narozené dítě nepřináší kýžený výsledek - totiž fungující divadelní tvar oslovující diváka silou tématu, myšlenek a uměleckým uchopením.

Vinu však nemůžeme hledat na straně tvůrců inscenace. Režijní a inscenační záměr je zřetelně čitelný, autoři inscenace nestojí před hrou bezradní - navzdory tomu jejich snahám, záruční lhůtou prošlý text odolává.

za porotu Pavel Harvánek

Poslední soutěžní inscenací divadelní Třebíče 1992 byla Žebrácká opera Václava Havla v nastudování Divadla Dostavník ZK Železničářů Přerov. Soubor, který je znám tím, že se pohybuje v oblasti hudebně dramatického divadla uvedl hru s vlastní hudbou a písněmi, označiv ji jako muzikál. Na rozdíl Johna Gaye, který je autorem první podoby Žebrácké opery i Bertolta Brechta, autora její druhé podoby, Václav Havel, autor její třetí podoby, opouští žánr opery a staví na výrazném slovním jednání. Původní hlavní myšlenku Gayovu "spravedlnost a zločin jedno jsou" doplňuje Brecht konstatováním "protože za vším jsou peníze", dovádí Václav Havel ke zjištění, že "nejlépe slouží ten, kdo neví, že slouží", vzhledem k tomu, že vysvětluje Macheathovo propuštění službou tajné organizací, jejímž zakladatelem je velitel policie Lockit. Tím, že se soubor uchýlil k hudbě a písním melodramatického charakteru, zrušil vlastně modelový charakter Havlovy hry a posunul jí do jiné žánrové roviny, méně zajímavé, napínavé a hlavně méně skandální. A tak místo provokativnosti a agresivity, které byly charakteristické pro první dvě podoby Žebrácké opery v době jejich uvedení, je podoba, kterou dal soubor inscenaci její třetí podoby velmi mírná a klidná. Je to škoda, neboť tím se inscenace minula s tím, co je v současné době aktuální. Když už chtěl soubor uvést Žebráckou operu s hudbou a písněmi, měl možná volit spíše Gayovu předlohu, na níž mohl plně využít schopnosti a dovednosti svých členů.

za porotu Jarmila Černíková

ANKETA - mini

- * Co říkáte Třebíči?
- * Aspoň jeden zápor přehlídky.
- * Vzpomeňte si, co vás potěšilo za poslední 2 - 3 dny.

- hned jak jsem přijela, tak jsem si Třebíč zamilovala. Jsou tu hlavně báječní lidé a kolotoče.

- mrzí mě, že se mi chce pořád spát, je to škoda, je to přirozeným dějem v tělu. Proč zrovna tady a proč zrovna večer, když je to tady tak krásný...

- dostala jsme včera kytičku... a mně, že jsem se nepozvracela na kolotoči a taky, že jsem se pobavila na představeních

B.K. a S.V. z K. Var

- byl jsem tady moc spokojený, hlavně s lidma se kterými jsem se setkal. Tady ti udělá každé všechno, třeba technici jsou schopný skákat v půl jedný na štaflích...

- fakt nevím.

- tady mě potěšilo tolik věcí...

PP z Č. Budějovic

- zatím se mi tady moc líbí, lidi milí, čisto, dál uvidíme až po hodnocení poroty.

- málo času mezi jednotlivými představeními, myslím tím pro soubory na přípravu.

- mě potěšilo to, že jsme se souborem vyrazili po delší době na delší společný výlet právě sem.

L.P. z Děčína

- krásné, bezvadné, jak město, tak lidi - každé slovo může začínat nej.

- že se divadelníci, kromě nás, nezúčastnili průvodu.

- návštěva betlémů a baziliky. Fakt se tu cítíme moc dobře, od příjetí na radnici, navíc jsme poprvé na takovéto přehlídce, měli jsme předtím obrovskou trému. Oceňujeme fungování reklamy, její umístění, myslíme tím i reklamy našeho podniku jako sponzora přehlídky.

neratovická Generálka a její suita
u stolu v jídelně

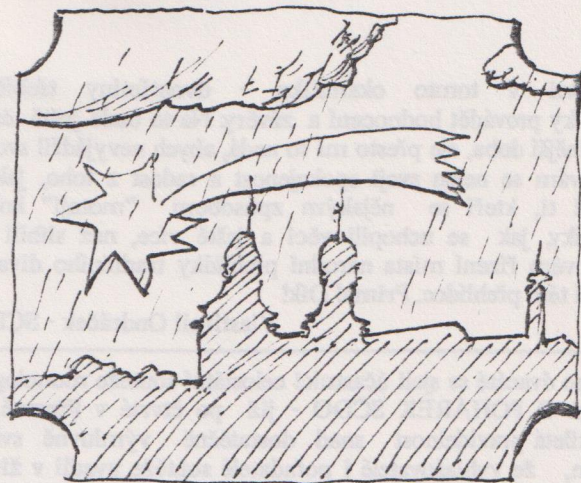
- fantastické, krásné, uchvacující, čisté město, vynikající lidi, moc se nám tu líbí.

- nemají v kuchyni pepř, je daleko do Boroviny, ... není daleko do Boroviny, zrovna čistý ubytování tam nebylo.

- četa místních techniků, po představení ví každý, co má dělat a když odcházíme ze šatny, po představení je už jeviště uklizené, vyluxované, vytřené, čisté šatny...

ORIGINAL - prodejna keramiky vedle Národního domu, nemají drahé věci, celý dva dny jsme potěšeni, paní majitelka je ochotná, ty věci, který jsou drahý, si to zaslouhují.

J.S., J.J., Z.R. a M.R. z Úpice

Třetí den (divadelní) Pavla Purkrábka v Třebíči

ZE ZÁKULISÍ

* Při včerejším obědě: "Teda, mě tady v té Třebíči moc chutná, já bych tu zůstal klidně ještě týden. Budeš jíst ten salát?..."

* Nevím, zda to byl hluboký záměr pořadatelů, že hned za včerejší dopolední KOMEDII O HVĚZDĚ v podání úpických divadelníků zadali prohlídku trebičských betlémů a baziliky. Každopádně to byla souvislost zajímavá a poučná. Takřka na den je tomu 200 let, co byla do Třebíče z Itálie přinesena první figurka a s ní myšlenka stavění betlémů. Jaké dokonalosti v tomto směru dosáhli v průběhu let trebičtí občané a řemeslníci, se mohli přesvědčit účastníci krátkého zájezdu na vlastní oči. Divadelníci se však nezapřeli ani při prohlídce krypty baziliky. Z předvedených improvizovaných etud bylo zřejmé, že její sloupoví se hodí takřka ideálně k rekonstrukci oné nezapomenutelné scény z filmu Pyšná princezna, kdy král, zaskočený svými ministry, se snaží zoufale ukrýt pilník právě na hlavici sloupu. Padl dokonce nápad sehrávat tuto klasickou scénu české kinematografie vždy jako součást prohlídky baziliky zahraničním turistům. Nejsem si však jist, zda by při ní třeba rakušané užili tolik švandy jako my. Inu, to jsou ty kontexty.

AA

* Zaměstnanci firmy MINIBUFFET Solda and Tonda nám jistě prominou, že pochvalu a ocenění jejich služeb, které napomáhaly všem urychleně a úspěšně vplynouti do hnutí, uvádíme až v závěrečném čísle Zpravodaje. Dobrá služba se chválí sama a pak, nikdo už nemůže protestovat.

* Prozrazujeme, co prozradit smíme - že tolik obdivovaný emblém přehlídky - ŠAŠÍKA - navrhla a nakreslila dcera pana ředitele přehlídky - Jindřiška Dejlová. Pak, že jablko padá daleko od stromu.

* Za redakci...

Vím, že nejsme schopni všechno znát, myslím si však, že máme v případech, kdy neznáme a nevíme, povinnost naslouchat a to velice pozorně. Proto mě udivilo rádoby suverénní vystoupení pana redaktora Jaroslava Fialy z ČESKÉHO DENÍKU při sobotním dopoledním diskusním klubu. Ten, ovlivněn navíc několika stupni alkoholu, se projevil tak, jak by se novinář projevoval nikdy neměl. Bylo mi to líto tím víc, že to byl jediný novinář z oficiálního tisku, který se veřejně na přehlídce v Třebíči projevil a projevil se, promiňte, jako moulá.

PoK

* Zverme všechny zájemce o amatérské divadelnictví všech žánrů na 4. konferenci jihomoravských ochotníků a loutkářů, členů SČDO, která se bude konat v sobotu 30. května 1992 v 10.00 hod. v loutkovém divadle Jitřenka v Brně, Tučkova ul. č. 30. Těšíme se na shledání.

váš SČDO

* Nehci v tomto okamžiku - dvoutřetiny třebešské přehlídky provádět hodnocení a závěry. Na to bude ještě čas a příhodnější doba, ale přesto mi to nedá, abych nevyjádřil svoji a domnívám se nejen svoji spokojenost a radost z toho, jak se všichni ti, kteří se nějakým způsobem "motají" kolem přehlídky, jak se uchopili věci a ještě více, než slíbili při výběrovém řízení místa národní přehlídky tradičního divadla, přinášají této přehlídce. Prima! Dík!

Vlastimil Ondráček - SČDO

* Již po dvacáté se sjeli účastníci celostátní soutěže monologů a dialogů O POHÁREK SČDO - již po čtvrté v Přerově. Ta dvacetiletá pravidelnost snad dostatečně výmluvně svědčí o tom, že vyhlášení i pořadatelé soutěže uvedli v život akci potřebnou a prospěšnou. Po krizovém loňském ročníku se letos projevil vysoký standart jak dramaturgie, tak i výkonů s výrazně tvůrčím přístupem účinkujících. Odborná porota národní přehlídky ocenila na místech nejvyšší výkon Miroslava Rady - DS Máj Praha, Marii Živnou - DS Havlíček Neratovice a dialog Petra Richtra a Kateřiny Kučerové - DS D3 Karlovy Vary. Výběr na národní přehlídku byl proveden ve všech bývalých krajských regionech ze 78 soutěžních výstupů. Rozšíříte řady soutěžících v příštím roce i vy? Budete vítáni a přinese vám to radost z tvořivé práce.

Vlastimil Ondráček - SČDO

* Organizátoři přehlídky se omlouvají kuchařkám centrální jídelny za zmatek při sobotním obědu. Oběd byl výborný, ale chybný počet strážníků byl náš problém.

ředitel přehlídky

* Přehlídkové dění vrcholí. O jeho zdárný průběh se stará spousta lidí, které nevidíte, ale bez kterých by tato akce nebyla možná.

- Technika KVZ je ostřílenou partou, zvyklou vyhovovat všem možným rozmarům, profesionálních i ochotnických divadelních režisérů. Na dotaz, zda se objevily nějaké zádrhly, svorně odpověděli, že všechno šlo hladce a se soubory se vždy dobře dohodli. Nejnáročnější na přípravu byla inscenace úpického souboru, pro kterou musely být stěhovány praktikably a židle na jeviště a byly tu i některé složitější problémy se svícením. Přehlídka je pro techniku velkou zátěží - 10 představení ve 4 dnech je práce jenom trochu moc. Proto je pochopitelný povzdech: už aby byla neděle odpoledne!

* O všechny soubory se starají hostesky. Také jejich zážitky jsou velmi zajímavé. Bleskově musí řešit různé situace - např. pro jednoho z pražských herců byly zajišťovány francouzské hole, když si vymknul kotník. Jedna z hostesek (paní Marie Sýkorová, v civilu referentka referátu kultury OÚ) dokonce svůj soubor neopouští ani v noci a dokonce mu peče i buchty. Doufejme, že to soubor přežije.

P.S. podle posledních zpráv vám můžeme sdělit, že soubor nejen přežil, ale navíc buchty pochválil.

* Zpravodaj samozřejmě není jen dílem redakce. Některé příspěvky dodávají účastníci přehlídky a zpestřují tak jeho obsah. Nejvíce jsou ale očekávány recenze, které píší členové poroty.

Příspěvky redaktori diktují přímo do počítače podílníku firmy SVOPA Zdeňku Palátovi (pokus o psaní prostřednictvím počítače musela redakce vzdát). Po přepsání všech textů nastupuje Petr Koukal, který přeformátuje napsaný text a upraví jej graficky do konečné podoby - to už je dost pozdě v noci (nebo spíše brzy ráno). Jakmile je Zpravodaj vysazen a předlohy jsou vytištěny na laserové tiskárně, putuje do budovy Fóra, kde se při tisku střídají Jana Šlichtová a Jaromír Janata. Zpravodaj je nakopírován, složen a asi v 5 hod. ráno připraven k distribuci. Kopírka má někdy svoje "mouchy", a tak je tato práce vždycky napínavá.

* Také práce poroty má dvě stránky. Tu veřejnou i tu zákulisní. Kromě shlednutí 9 soutěžních představení, rozborových seminářů a psaní recenzí musela zvládnout interní diskuse na kterých vyladovala svá stanoviska (každý z porotců je výrazná osobnost) a - což je nejobtížnější - musí rozhodnout, kdo postoupí na Jiráskův Hronov, kdo dostane čestné uznání, a kdo odjede z Třebíče s prázdnou. Tu zodpovědnost jim jistě nikdo z nás nezavídí.

Redakce Zpravodaje děkuje porotcům za jejich recenze představení, dodávané včas a čitelně psané.

* Se členem poroty Pavlem Purkrábkem se důstojně rozloučil na prknech jeviště ND ředitel přehlídky, Jaroslav Dejl. Navíc byl políben divadelní múzou (někteří mu viditelně záviděli), takže se můžeme určitě v blízké době těšit na krásnou scénu či kostýmy od pana Purkrábka.

* Zřetelně potíže způsobil "děkovacímu výboru" přerovský soubor svou originální děkovačkou. Jeho nečekané nástupy a odchody způsobily, že se řediteli přehlídky málem nepodařilo předat obvyklé dary a květiny (poupátka).

DNES neděle 10. 5. 1992

10.00 h Představení Svitavy sál ND
11.00 h Závěr přehlídky

ZÍTRA pondělí 11. 5. 1992

Celý den - vyprávějte přátelům o Divadelní Třebíči

**Příští rok
opět nashledanou !!**

NERA
Reklamní agentura

Spolana
Neratovice

Fortunax
spol. s r. o.